

CASTELLÓ D'EMPÚRIES

(APUNTS HISTORICS)

(*Continuació*)

Altra sens dubte de més positiu efecte, del monstre dels llacs, per ferir la imaginació dels nostres avantpassats, era la mortaldat que les seves aigües de pestilents emanacions causaven, el que per les febres palúdiques que encara no fa molt temps l'acreditaven, pot endevinar-se el que tingué d'ésser en reculats segles, i encara en els no molt llunyans en que es canalitzà el Muga, quan el llac o estany de Castelló ocupava mil vegades l'espai que avui ocupa...

El cristianisme sapigué continuar les tradicions i ens llegà una llegenda blanca, en una forma agradable i d'encantadora poesia. Es aquella llegenda cristiana tan senfida i formosa en les qual a l'ésser a la nit de Nadal es movien a compaselió els infants castellanins: En aquella nit santa, la Verge Maria cerca casa on guardar-se de la freda i forta tramuntana que bufa espantosament. Així contava la llegenda i així s'entreté la imaginació dels infants de llavors, els quals al retirar-se la família a dormir deixaven a la llar (aquelles grans i evocadores llars castellanines) un gran foc de seques estelles, i prop d'ell, una taula i una cadira; la taula neta, proveïda de llum, pà i vi, i en la cadira algunes voltes hi deixaven unes robes blanquíssimes pel Redentor del món que en aquella nit neixia...

VII

EL BRUEL

Era el Bruel, segons conten, un soroll, un bram potent i estrany i confós, molt semblant al mugir dels bous. Començava sempre dèbilment, fluix, i anava creixent fins culminar en un fort, potent i atronador i tornava acabar com la veu d'un moribund. S'oïa aquest bruel sense període fixe, i sempre el nombre de vegades que es deixava sentir era impar, pel comú o tres o set vegades.